

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ ЗА ЛЕТЕН СЕМЕСТЪР на 2024/2025 г.

Катедра „Китаистика“

Необходим минимален брой кредити по курсове:

I курс	II курс	III курс	IV курс
минимум 2 кредита	минимум 6 кредита	минимум 5 кредита	Избраните дисциплини през семестъра (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да осигурят допълване до 27 кредита от избираеми дисциплини за четирите години

	Дисциплина (форма на контрол)	курс	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр	Анотация
1.	Адаптирани текстове и стандартизирани тестове – китайски език, I част (изпит)	1	2+0	2	ас. Стефан Иванчев	Курсът има за цел да разшири практическите умения по китайски език за студенти, обучаващи се в I курс на специалност „Китаистика“, които вече са усвоили базови знания по езика през първия семестър от своето обучение. Разглеждат се аналитично различни адаптирани текстове, като например текстове от други учебници по Практически китайски език извън използваните в курса на обучение в СУ, специализирани адаптирани книги за изучаващи китайски език, материали от учебници за ученици на начално ниво на обучение 1-3 клас) по различни предмети, използвани в Китайската народна република и други учебни текстове с ниво на сложност, съобразена с уменията на студентите от I курс на специалност „Китаистика“, отговарящи приблизително на нива на езиково владение HSK 2-3 (по стандарта, използван през периода 2010-2021 г.). Също така се правят, проверяват и обсъждат стандартизирани тестове по китайски език, отговарящи на горепосочените нива на HSK, както и на нива 1-3 от стария формат на HSK, използван преди 2010 г. Акцентът е върху изпитните упражнения в категории „Четене“ и „Граматика“ и други сходни.

2.	Тайван – управление и политика (комбиниран изпит)	1,2, 3,4	2+0	3	проф. д-р Александър Алексиев, Калина Микова.	Курсът „Тайван – управление и политика“ въвежда студентите в проблемите, свързани с промяната и приемствеността в тайванската политика и управление в регионален и глобален план, предоставя на студентите основни сведения за историята и развитието на политическата система, както и обяснение на ключовите структури, процеси и институции, които са оформили Тайван през последните няколко десетилетия и до наши дни. Дисциплината разкрива основни етапи от развитието на Тайван, като преходът към демокрация и многопартийна политика, отношенията между „двата бряга на пролива“, изборната политика, социалните движения, проблемите на националната идентичност, политиките към малцинствата.
3.	Календарните народни празници в Китай – история и съвременност (комбиниран изпит)	1, 2,3,4	2+0	3	гл. ас. д-р Евелина Хайн	Лекционният курс запознава студентите с произхода, историята и съвременното състояние на календарните народни празници на етноса Хан в Китай. Посочените празници са представени в тяхната взаимообвързаност с цялостната традиционна народна култура на посочения етнос. Разглеждат се функциите им като културен, психологически и стопански ресурс, който генерира, поддържа и възпроизвежда чувството за идентичност у членовете на етническата общност в променящите се исторически условия.
4.	История и философия на китайските бойни изкуства (изпит)	1,2	2+0	2	гл. ас. д-р Христина Теодосиева	<p>Лекционният курс към дисциплината “История и философия на китайските бойни изкуства” представя базови концепции и понятия в Тайдзицюен, Шаолинцюен, Багуаджан, Син-и-цюен, Бадзицюен, Илицюен, Вин Чун и други подобни системи, митологични и исторически версии за тяхното възникване, както и философските принципи, на които те се основават..</p> <p>Бойните изкуства са специфична част от културата на Китай, която обуславя както тяхното развитие в миналото, така и някои съвременни разбирания. Основните компоненти на курса включват: митологични представи за възникването на китайските бойни изкуства и исторически свидетелства за тяхната поява; философските им основи като системи за самоусъвършенстване на личността и техните корени в даоизма и будизма; йерархична система в школите – понятията за майстор, вътрешен кръг от ученици, церемония по приемане на последователи; разлики между отделните бойни изкуства и специфики на техните направления; тренировъчни практики и ролята на някои метафорични названия в процеса на обучение; смисъл и значение на ключови термини и концепции като „безграничност“ 无极, „релаксация“ 放松, „следване“ 随, „сила на слушането“ 听经, „използвай намерението, а не силата“ 用意不用力, „забрави себе си и следвай другия 舍己从人; основополагащи текстове за китайските бойни изкуства.</p>

5.	История на калиграфското изкуство в Китай (комбиниран изпит)	1,2	2+0	2	гл. ас д-р Евелина Хайн	Дисциплината запознава с историческото развитие на китайската йероглифна писменост и с нейния естетически потенциал, разгърнат в калиграфското изкуство. Представят се основните калиграфски стилове в тяхното възникване и развитие. Разглеждат се изобразителното изкуство, калиграфията и поезията в традиционно предпоставената им взаимовръзка в рамките на китайската култура. Представя се творчеството на знаменити китайски калиграфи. Очертава се значението на йероглифното писмо за формиране на китайския културен ареал (Китай, Корея, Япония, Виетнам, Малайзия, Сингапур). Посочват се тенденциите в съвременната рецепция на йероглифното наследство и калиграфското изкуство в Източна Азия.
6.	Философско и текстологично разглеждане на трактатите „Лаодзъ“ и „Джуандзъ“ (изпит)	1, 2, 3	2+0	2	гл. ас. д-р Теодора Куцарова	Целта на лекционния курс на дисциплината „Философско и текстологично разглеждане на трактатите „Лаодзъ“ и „Джуандзъ“ е да запознае студентите с разнообразната философска и лингвистична проблематика, засягаща едно от най-интересните китайски автохтонни мисловни школи – даоизма, взела началото си от Лаодзъ (VI-V в. пр.н.е.) и достигнала кулминация при Джуандзъ (IV–III в. пр.н.е.). На базата на прочит в оригинал на текстологично уточнени фрагменти от двете произведенията „Даодъззин“ и „Джуандзъ“, курсът навлиза в онтологичните, епистемологични и психологични възгледи за естеството на взаимодействието между човека и природата. Проследяват се отлаганията на първобитни вярвания, свързани с астрономически наблюдения и с първичния език на мита, роден от анимизма, като на анализ се подлагат моделите на даоистка трансценденция и архетипната святост на светлината като фундаментална когнитивна единица. Курсът разисква и проблеми, свързани с философски най-точния превод на основните термини от понятийния апарат на даоизма.
7.	Лексикални, синтактични и стилистични особености на Танската поезия (изпит)	1, 2, 3	2+0	2	гл. ас. д-р Теодора Куцарова	Целта на лекционния курс „Лексикални, синтактични и стилистични особености на Танската поезия“ е да запознае студентите с широк спектър от лексикални, синтактични и стилистични явления, на които се гради уникалният изказ на Танската поезия, граничещ с непреводимостта. Студентите овладяват комплексния метод за вникване в оригиналния смисъл, заложен в строфите, като вземат под внимание флуидното естество на синтаксиса, многопластовостта на лексиката и сложната система от метафори, асоциации и алюзии, използвана в древната поезия. При превода се отчита и архетипемното ниво (нивото на етимологичното ядро на китайските писмени знаци) и допълнителната яснота, която то внася в поетичната образност. Предмет на занятията е и сравняване на противоречиви тълкувания и преводни версии, като за меродавни се приемат обясненията в лексикографско-фонологичното пособие от дин. Тан <i>Tangyin tongqian</i> .

8.	Адаптирани текстове и стандартизирани тестове – китайски език, II част (изпит)	2	0+2	2	Ралица Иванова	Курсът има за цел да разшири знанията и умения по китайски език за студенти, обучаващи се във втори курс на специалност „Китаистика“, които вече са усвоили базови знания по езика през първите три семестъра от своето обучение. Разглеждат се аналитично различни адаптирани текстове, като например текстове от други учебници по Практически китайски език извън използваните в курса на обучение в СУ, специализирани адаптирани книги за изучаващи китайски език, материали от учебници за ученици на начално ниво на обучение 3-4 клас по различни предмети, използвани в Китайската народна република и други учебни текстове с ниво на сложност, съобразено с уменията на студентите от втори курс на специалност „Китаистика“, отговарящи приблизително на нива на езиково владение HSK 4 (по стандарта, използван през периода 2010-2021 г.). Също така се правят, проверяват и обсъждат стандартизирани тестове по китайски език, отговарящи на горепосоченото ниво на стандартизирания Изпит по китайски език HSK, както и на ниво 4 от стария формат на Изпита, използван преди 2010 г. Акцентът е върху изпитните категории „Четене“ и „Граматика“ и други сходни.
9.	Източна Азия и Тихоокеанският регион -ключ към глобалното бъдеще (комбиниран изпит)	2,3,4	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев	Курсът “ Източна Азия и Тихоокеанският регион - ключ към глобалното бъдеще” има за цел да покаже, че успешното решаване на проблемите на страните от Източна Азия (ИА) и Азиатско-тихоокеанския район (АТР), в качеството му на нов световен икономически център на 21-век, е ключ и към глобалното бъдеще. Страните от ИА и АТР носят важна отговорност пред националните правителства и световните институции на планетата за успешното решаване на предизвикателствата на глобалното управление: безпрецедентните демографски, икономически, технологични, социални, екологични и други мегатенденции с потенциално екзистенциални последици за цялото човечество. Единствен шанс за успех е привличането на всички държави по света за участие в глобалното управление, и избягването на задънената улица на двуполусния свят (Г-2, Китай-САЩ). Тезата се обосновава чрез първоначално проследяване на спецификата при формирането на държавното управление в ИА и Югоизточна Азия под въздействието на китайското културно влияние: конфуцианските традиции за единна централизирана държава и меритократична администрация. Последвалят културно-цивилизационен сблъсък със Запада в периода от 16 в. до средата на 20 в. подкопава и разтърсва из основи традиционните държави от Източна и ЮИ Азия, но и спомага за успешното реформиране и модернизация (за разлика от подобни държави в други части на света) през втората половина на ХХ век на страни, като Китай (вкл. Тайван), Хонконг под британско управление, Япония, Сингапур, Южна Корея, Тайланд, и др. Оттук, издигането на Китай и превръщането му, наред с Япония и гореспомнатите „Азиатски тигри“, в най-голяма икономическа и политическа сила в региона и втора в света води и до превръщането на целия ИА и АТР в нов световен икономически център, с нови мощни глобални институции – Азиатската банка за инфраструктурни инвестиции (АБИИ); с нова, трета по относителна тежест резервна валута на Световната банка и МВФ – китайският юан; с „Новия Път на коприната“ на КНР или стратегията „Икономически пояс. Морски път“ (ИПМП).

10.	Китайска култура – традиция и съвременност (комбиниран изпит)	2,3,4	2+0	3	проф. д-р Александър Алексиев	<p>Лекционният курс по дисциплината “Традиционна култура на Китай” запознава студентите с редица основни аспекти на традиционната китайска култура. Повествованието започва с преглед на земеделието в Китай, продължава с обзор на митологичните представи в древен Китай, базисните модели за света на китайския народ, както и етикофилософските системи в Китай – т.нар. „народна религия“, основа на "трите велики учения" - конфуцианството, даоизма и будизма. Споменава се културата на фоносемантични преноси, която мотивира множество суеверия, китайския хумор. Разказва се и за традиционното китайско гадателно (пророческо) изкуство, традиционните китайски занаяти, за тясно свързаните китайска кухня и медицина. Езиковата култура и националната психология на Китай е представена най-пълно, директно и точно във фразеологичния фонд на езика, представен от подбрани, ключови единици, – тези с най-дълги синонимни редове. Популярни крилати фрази допълват предната тема. Традиционното китайско изкуство на войната и стратагемите на Сундзъ са също едно уникално и емблематично явление, произлизащо от Китай, чиито принос към световната култура е световно признат.</p>
11.	Фоносемантични преноси в китайския език и култура (комбиниран изпит)	3,4	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев	<p>Лекционният курс запознава студентите със спецификата и разнообразните прагматични функции на семантичните преноси по фонетично съзвучие в китайския език: явление, което съвместява игрословие и етимология, - фоносемантичен пренос, основан на полисемия, омонимия, омофония или паронимия, с претенции за етимологично родство между съзвучните понятия. Мястото и ролята на това явление в традиционната и съвременната китайска култура далеч надхвърля функциите на обичайната игра на думи като прием от лингвостилистиката и проява на остроумие. Първопричина за това е самата фонологична и граматична структура на китайския език, която се характеризира с широк мащаб на семантичните преноси по фонетично съзвучие. В продължение на хилядолетната китайска история тази езикова специфика се развива и превръща в социокултурен феномен, културно-психологическо и философско явление с голяма дълбочина и обхват, и присъства повсеместно като символичен фон подтекст в ключови елементи от китайския културен живот. Фоносемантичните преноси по съзвучие в китайския език се характеризират с многообразни форми на проява и прагматични функции. Подобно на метафората, те са механизъм за изграждане на мисловни асоциации в области, като традиционни поверия, предметна и числова символика, норми за общуване, правила на поведение в китайска културна среда, те са неотделим елемент от основни културни кодове на китайския етнос, народната култура и китайската идентичност.</p>

12.	Граматика на китайския публицистичен текст (изпит)	3,4	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев	Лекционния курс по дисциплината “Граматика на китайския публицистичен текст” задълбочава познанията на студентите върху граматичните особености на публицистичния стил по тематично подбрани материали от занятията по четене на публицистика в дисциплината практически китайски език. Чрез този курс студентите надграждат знанията си по лексика и граматика на китайската преса, усвояват повече граматични конструкции .
13.	Методика на преподаване на китайската писменост	3,4	2+0	2	гл. ас. д-р Теодора Куцарова	Дисциплината „Методика на преподаването на китайската писменост“ разглежда когнитивните, неврологични и психологични особености при възприятието на китайския писмен знак и произтичащите от тях трудности при усвояването му от чужденци. Разработва се етимологичния метод на преподаване на китайска ортография. Обобщават се и се систематизират знания по йероглифика, натрупани от студентите до този момент.

Факултативен Педагогически модул

	Дисциплина (форма на контрол)	курс	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр	
1.	Педагогика (изпит)	2	4+0	4	доц. д-р Владислав Господинов	Целта на учебната дисциплина е студентите да се запознаят най-общо с основните проблеми на педагогическата наука. Тази цел е съобразена с учебния план на специалността Индуистика, в който е включена дисциплината Методика на езиковото обучение. Задачите за реализиране на целта: 1. Да се анализират основните характеристики на обекта на педагогиката: педагогическата практика и нейните градивни елементи – педагогическите явления. 2. Да се анализират основните метапроблеми на педагогическата наука – функции, понятиен апарат, равнища, диференциация и интеграция и методология
2.	Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда (изпит)	3	2+0	2	гл. ас. д-р Симеон Хинковски	Курсът по информационни и комуникационни технологии и работа в дигитална среда има за цел да разбие поставените стереотипи на обучение в едноименния курс и да предложи на студентите от ФКНФ на Софийски университет „Свети Климент Охридски“ един изцяло нов поглед върху съпътстващите ги технически средства, целящ основно насочване на вниманието върху чисто практичната гледна точка. Курсът се състои от 30 учебни часа, разпределени равномерно в един семестър и включва теоретична и практическа подготовка за работа с различни информационни и комуникационни средства. В течение на времето всеки от посещаващите курса има възможност за изява на собствените си художествени и технически способности, така че да развие уменията си в дадената област. В курса „Информационни и комуникационни технологии и работа в дигитална среда“ се разискват проблеми, свързани с подготовката на учителя за часа, в който се предвижда използване на звуково и/или видео онагледяване, както на преподавания учебен материал, така и за проверка на знанията.

3.	Приобщаващо образование (изпит)	3	2+0	2	доц. д-р Данаил Данов	Настоящият курс предлага задълбочени знания, практически умения и положителни нагласи, свързани с прилагането на принципите на приобщаващото образование в ежедневната практика на специалистите по чуждоезиково обучение. Курсът разглежда в сравнителен план традиционното и приобщаващото образование като показва предимствата на втория тип. Наред с това се спира и на различни стратегии за чуждоезиково обучение, съпоставяйки ги с принципите на приобщаващото образование.
4.	Методика на преподаване на китайската писменост	4	2+0	2	гл. ас. д-р Теодора Куцарова	Дисциплината „Методика на преподаването на китайската писменост“ разглежда когнитивните, неврологични и психологични особености при възприетото на китайския писмен знак и произтичащите от тях трудности при усвояването му от чужденци. Разработва се етимологичния метод на преподаване на китайска ортография. Обобщават се и се систематизират знания по йероглифика, натрупани от студентите до този момент.
5.	Увод в емпрунтологията (изпит)	4	2+0	2	проф. дфн Димитър Веселинов	<i>Емпрунтологията</i> е наука, която се занимава с изследването на лингвокултурните трансфери, съпътстващите ги процеси и лексикографирането им. В този смисъл тя вече е извоювала своята независимост по отношение на лексикологията и лингвокултурологията. В миналото емпрунтологичната проблематика е била ограничена до лексикологично проучване на формата, семантиката и употребата на лексикалните елементи, дошли от друг език. Сега езиковите контакти се разглеждат през призмата на лингвокултурологията. За тази цел те не се анализират като тривиален филологически обект, а като културен феномен, показващ взаимодействието на две цивилизационни общности. Ето защо съвременната емпрунтология изучава трансферите от една езикова система в друга като лингвокултурен процес на взаимовъздействие на различни концептосфери, водещ до промяна на съответните национални езикови картини на света. От една страна езикът-източник се превръща в своеобразен фактор на влияние и престиж, а езикът-приемник е терен за премерване на сили между изконното и привнесеното. Курсът представя историята, теорията и практиката изследванията на емпрунтологичните процеси, свързани с традиционните заемки, чуждици, лингвокултурни константи и процесите на езиково мигриране на елементи, думи, изрази или лингвокултурни стереотипи от един език в друг и, в по-широк смисъл, от едно лингвокултурно пространство в друго.

6.	Учебна лексикография (изпит)	И	2+0	2	проф. дфн Димитър Веселинов	Разглеждат се теоретичните основи и постиженията на учебна лексикография като се очертават перспективите направения за изследователска работа. Анализират се съвременните тенденции в разработването на лексикални бази от данни и се разглеждат комплексната система "ЛЕКСИКОГРАФ", проектите "FRAME-NET", "VERBUM", "POCC", "FRANLEX", системите на "LADL" и др. Представят се теоретичните основи и зоната конструкция на отделните раздели на автоматичните лексикографски системи и приложението им в чуждоезиковото обучение. Илюстрира се идеята за семантичната и синтактична зависимост на конкретната лексема от таксономичната ѝ категория. Разглеждат се начини за представяне на тази зависимост в съвременните лексикографски системи и бази от данни както и използването на получените резултати в обучението по чужд език.
7.	Езикови тестове (изпит)	И	2 + 0	2	проф. дпн Тодор Шопов	Целта на обучението по дисциплината « езикови тестове » е студентите да придобият знания, умения, разбиране и оценяване на принципите и основните понятия в класическата тестова теория. В курса на обучение по дисциплината « езикови тестове » всеки студент разработва и стандартизира един езиков тест. Освен това студентът анализира изследователски проекти на изследователи от България и чужбина. В лекциите по « езикови тестове » се разискват проблеми, свързани с обективните и субективните тестове. Предмет на заниманията са и проблемите на планирането, провеждането и написването на езиков тест.
8.	Анализ на междуезиковото разбиране (изпит)	И	2 + 0	2	проф. дпн Тодор Шопов	Целта на дисциплината Анализ на междуезиковото разбиране е да запознае студентите със сравнително нова интердисциплинарна област, която съчетава въпроси, свързани с културното и езиковото многообразие, езиковия пренос, стратегиите за учене на език и межкултурната компетентност. Разискват се проблеми, свързани с когнитивните процеси, основите на междуезиковото разбиране, методът на „седемте сита“. Предмет на занятията са и европейски проекти като REDINTER, ILTE, IGLO, InterCom. След приключване на курса от студентите се очаква да познават и да могат да използват различните фактори за езиков пренос, както и да окуражават своите ученици да откриват връзките между изучавания от тях в момента език и изучавани по-рано езици, с цел улесняване на развитието на рецептивна компетентност.

9.	Културно измерение в обучението по чужд език (изпит)	И	2 + 0	2	доц. д-р Елена Савова	<p>Целта на лекционния курс към дисциплината «Културно измерение в обучението по чужд език» е да запознае студентите с основните аспекти на връзката между култура и език и тяхната роля в чуждоезиковото обучение.</p> <p>В лекционния курс «Културно измерение в обучението по чужд език» на дисциплината «Културно измерение в обучението по чужд език» се разискват проблеми, свързани с осъзнаване на културните различия, формиране на социокултурна компетентност, език и културна идентичност, стереотипи. Предмет на занятията са и похвати за развиване на интеркултурна компетентност, културна автентичност в чуждоезиковото обучение, политика на зачитане на различията.</p>
10.	Стажантска практика (изпит)	4	90 ч.	6	гл. ас. д-р Христина Теодосиева	<p>В съответствие с Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на професионална квалификация “учител” (ДВ, бр. 34 от 25. април 1997 година, чл. 9) обучението по учебната дисциплина “Стажантска практика“ се провежда на съответния език в определени базови училища. Стажантската практика включва изнасяне на уроци и наблюдение, анализ и оценка на уроците изнесени от останалите колеги в групата. Осъществява под непосредственото ръководство на преподавател от Катедрата по методика на чуждоезиковото обучение. Чрез дейностите, осъществявани по време на стажантската практика, се развиват преподавателски умения. Студентите филолози се подготвят да бъдат учители по английски език.</p> <p>В семинарите към дисциплината «Стажантска практика» се работи с дидактически материали и аудио-визуални технически средства. Целта е студентите да развият и усъвършенстват уменията си за подготовка, планиране и представяне на уроци по английски език и за анализ и оценка на наблюдаваните уроци по английски език.</p> <p>В курса на обучение по дисциплината «Стажантска практика» са предвидени тематично ориентирани практически разработки.</p>